

Zastosowanie estymatora propensity score bilansującego rozkłady regresorów w kontekście decyzji o podaży pracy po wprowadzeniu w Polsce programu "Rodzina 500 plus"

Program *Rodzina 500 Plus* stanowi jedną z najważniejszych interwencji polityki gospodarczej w sektorze gospodarstw domowych w ostatnich latach w Polsce. Został wdrożony w II kwartale 2016 r. i pochłonął do końca tego roku ok. 2% PKB. Polega on na dostarczaniu pomocy finansowej dla rodzin w postaci miesięcznego świadczenia w wysokości 500 złotych na drugie i każde następne niepełnoletnie dziecko. Program obejmuje również gospodarstwa domowe wychowujące jedno dziecko, których dochody nie przekraczają ustalonego pułapu. Szacuje się, że w programie uczestniczy 2.7 miliona rodzin sprawujących opiekę nad 3.7 miliona dzieci.

Zgodnie z teorią ekonomii, transfery pieniężne w formie zasiłków mogą skutkować obniżeniem się podaży pracy, zwłaszcza w przypadku osób nie będących głównymi żywicielami rodziny. Modele mikrosymulacyjne oparte na podejściu *ex-ante* prognozują spadek liczby aktywnych zawodowo (zwłaszcza kobiet) o 200-300 tys. w związku z wdrożeniem programu. Ocena *ex-post* skutków polityki gospodarczej w ramach programu *Rodzina 500 Plus* jest niemożliwa, ze względu na fakt, że świadczenie ma charakter powszechny. Tym samym, nie ma możliwości bezpośredniego porównywania gospodarstw pobierających i niepobierających świadczenia, które umożliwiłoby wyciągnięcie wniosków o tym, że opuszczenie rynku pracy przez konkretną grupę osób jest skutkiem otrzymywania świadczeń.

Nasze badanie jest pierwszym dostarczającym formalnej analizy efektów tego instrumentu. W celu oceny skutków programu *Rodzina 500 Plus* proponujemy nowatorską metodę statystyczną, która umożliwi wiarygodne porównania pomiędzy gospodarstwami domowymi otrzymującymi i nieotrzymującymi świadczenia. Dostarczymy w ten sposób oszacowań prawdopodobnych efektów programu *Rodzina 500 Plus* na decyzje o podaży pracy. W ramach badania dokonamy porównań gospodarstw domowych na wielu płaszczyznach, zwracając szczególną uwagę na zamężne kobiety nie będące głównymi żywicielami rodziny oraz gospodarstwa domowe prowadzone przez samotne kobiety.

Oszacowane różnice w podaży pracy w dwóch grupach gospodarstw domowych wyznaczonych według kryterium partycypacji w programie na wszystkich płaszczyznach porównania, tzw. *efekty lokalne* umożliwią nam dostarczenie kompleksowej oceny wpływu programu *Rodzina 500 Plus* na podaż pracy gospodarstw domowych w Polsce. Zidentyfikujemy subpopulacje gospodarstw domowych, które obniżają swoją podaż pracy w odpowiedzi na pomoc finansową otrzymaną w ramach programu i tym samym będziemy mogli umiejscowić ocenę omawianej polityki we właściwym kontekście. Jeżeli rodzice po otrzymaniu zasiłku decydują się na opuszczenie rynku pracy w celu zapewnienia bardziej kompleksowej opieki swojemu dziecku w momencie, w którym podstawowe potrzeby finansowe rodziny zostały spełnione, ujemny wpływ programu na podaż pracy nie musi być postrzegany jako niepożądany.